

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

APRÍL 2017

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	8
Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík	12
Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš	13

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmierňuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Makroprudenciálnu politiku vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone makroprudenciálnej politiky použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov makroprudenciálnej politiky je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrtročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatností a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zabránenie nadmernému rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka zabránenia nadmernému časovému nesúladu splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív a pasív prehlbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

---

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2>.

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štrukturálnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov v súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1). Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Tabuľky a grafy v prílohe vychádzajú z údajov k 31.12.2016, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrtroku, štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Vývojové trendy pozorované počas celého roka 2016 sa k záveru roka ešte zintenzívnili, keď úvery poskytnuté bankami v štvrtom štvrťroku 2016 dosiahli medziročný rast 10,3 % (10,2 % v treťom štvrťroku)³. Jedná sa o najrýchlejšie nárasty za posledných sedem rokov, pričom obdobné absolútne prírastky boli pozorované len v období narastajúcej expanzie úverového cyklu v rokoch 2006-2009, pri vtedy ešte relatívne nízkej zadlženosti súkromného sektora v porovnaní s aktuálnou úrovňou. Rast úverov je rovnomerne rozložený v sektore tak domácností, ako aj podnikov. Úvery domácnostiam už tretí rok po sebe rastú dvojcifernými dynamikami a ich rast sa v závere uplynulého roka ešte mierne zrýchlil na 13,4 % (13,2 % v treťom štvrťroku). Rastú tak úvery na bývanie, ako aj spotrebiteľské úvery. Pretrvávajúci pozitívny makroekonomický vývoj a sentiment v kombinácii s nízkymi úrokovými sadzbami aj naďalej pôsobia stimulujuco na dopyt domácností po úveroch. Úvery poskytnuté slovenským domácnostiam tak už piaty štvrťrok po sebe rástli najrýchlejšie spomedzi všetkých krajín EÚ. Dynamický rast úverov sa prejavil aj v náraste zadlženosti domácností, ktoré sa zadlžovali najrýchlejším tempom za posledných sedem rokov, pričom úroveň ich zadlženia dosiahla hodnotu 38,3 % HDP (37,4 % HDP v treťom štvrťroku 2016).

Pokračujúci relatívne silný rast úverov bolo možné pozorovať aj na strane podnikov, kde sa síce tempo medziročného rastu úverov v porovnaní s tretím štvrťkom nezmenilo (5,3 %), avšak patrí medzi najrýchlejšie v EÚ a aj naďalej ostáva výrazne nad pokrízovým priemerom (1,4 %). Už niekoľko rokov sú úvery podnikom ťahané dlhodobými úvermi investičného charakteru, čo naznačuje priaznivé očakávania podnikového sektora ohľadom budúceho vývoja ekonomiky. Zároveň pretrváva stimulujući faktor nízkych úrokových sadzieb. Rast úverov je možné pozorovať vo všetkých segmentoch, vrátane malých a stredných podnikov. Už vyše troch rokov dochádza k poklesu prevádzkových úverov, čo naznačuje zlepšujúcu sa kondíciu podnikov, keď sa v menšej miere potrebujú financovať z externých zdrojov. Slovenský podnikový sektor sa tak počas celého uplynulého roka pohyboval medzi šiestimi najrýchlejšie sa zadlžujúcimi podnikovými sektormi spomedzi krajín EÚ. Dlh slovenských podnikov ku koncu roka 2016 vzrástol na úroveň 52,4 % HDP, pričom dosahoval najrýchlejšie dynamiky od polovice roka 2014.

Pokračujúci rast úverov od domácich bánk súkromnému nefinančnému sektoru sa prejavuje aj v pomerne silnom náraste hodnoty ukazovateľa Domestic credit-to-GDP_{trend} gap, ktorý v štvrtom štvrťroku 2016 dosiahol úroveň 4,48 % (Graf 2). Jedná sa o obdobné hodnoty ako boli pozorovateľné na konci roka 2006. Zároveň tempo medziročného rastu tohto indikátora už sedem štvrťrokov po sebe presahuje 1 p. b. Referenčná hodnota tohto ukazovateľa pre proticyklický kapitálový vankúš indikuje jeho výšku na úrovni 1,25 %. Dynamický rast zadlženia súkromného sektora sa prejavil aj v náraste indikátora Štandardizovaný credit-to-GDP gap⁴, keď tento ukazovateľ v štvrtom štvrťroku 2016 dosiahol druhý najrýchlejší rast v histórii, pričom dosiahol úroveň 1,34 % (Graf 1). Zároveň tento ukazovateľ po prvý krát od roku 2009 dosiahol nezápornú hodnotu. Aj indikátor, ktorý je istou rozšírením predchádzajúceho indikátora v slovenských podmienkach, teda Štandardizovaný credit-to-GDP_{trend} gap (predĺženie časového radu odhadnutím chýbajúcich údajov až do roku 1993 a využitie

³ Úvery poskytnuté domácimi bankami sektoru domácností (S.14 a S.15) a sektoru nefinančných podnikov (S.11) v tuzemsku, zdroj: hlásenia bánk, V(NBS) 33-12.

⁴ Počítané v súlade s požiadavkami Odporúčania ESRB 2014/1.

menej volatilného ukazovateľa v menovateli: HDP_{trend}) zrýchlil svoj rast v poslednom štvrtroku 2016, pričom indikoval mieru proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 1,75 %. Ďalší zo sledovaných ukazovateľov indikujúci fázu finančného cyklu, proticyklický smerovník, pokračoval vo svojom raste aj v poslednom štvrtroku minulého roka, pričom dosiahol úrovne porovnateľné s hodnotami na konci roka 2007 (Graf 3). Indikovaná miera proticyklického kapitálového vankúša podľa tohto ukazovateľa bola 2,00 %, Už druhý štvrtrok po sebe prispeli k jeho rastu všetky sledované ukazovatele, ktoré vstupujú do tohto indikátora.

Väčšina sledovaných indikátorov poukazuje na dlhodobu silnejúce tlaky na finančnom trhu. Vývoj na trhu úverov, zadlženosť súkromného sektora, makroekonomický vývoj, ako aj vývoj cien na realitnom trhu a miera zlyhania úverov poukazujú na zosilňujúcu sa expanzívnu fázu finančného cyklu. K posilňovaniu expanzívnej fázy finančného cyklu prispievajú tak faktory zo strany ponuky, ako aj zo strany dopytu. Očakávané pokračovanie expanzívnych vývojových trendov, ktoré bolo predpokladané pri stanovovaní nenulovej miery proticyklického kapitálového vankúša v júli 2016, sa tak v plnej miere potvrdilo. Navyše aktuálne už všetky hlavné ukazovatele naznačujú potrebu vyššej úrovne proticyklického kapitálového vankúša v porovnaní s prijatým rozhodnutím. Národná banka Slovenska preto pozorne sleduje a vyhodnocuje vývoj situácie na finančnom trhu.

1.2 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

Aj v štvrtom štvrtroku vplývali na riziko likvidity v slovenskom bankovom sektore štyri navzájom prepojené trendy. Prvým bol pokračujúci pokles investícií do domácich štátnych dlhopisov. Ich podiel na celkových aktívach dosiahol najnižšiu hodnotu od roku 2008. V spojení s týmto trendom klesal aj podiel celkových likvidných aktív slovenského bankového sektora na aktívach.

Druhým trendom je rýchly rast dlhodobých nelikvidných aktív, najmä vo forme úverov na bývanie a tiež investičných úverov podnikom. Z pohľadu rizika likvidity ide o vývoj, ktorý zvyšuje krehkosť slovenského bankového sektora.

Tretím trendom je pokračujúci silný rast vkladov retailu, ktorý je spojený so spomínanou úverovou aktivitou. Keďže rast retailových vkladov sa týka predovšetkým bežných účtov, posilňuje sa krátkodobý charakter záväzkov bankového sektora. Podiel objemu prostriedkov na bežných účtoch domácností dosiahol v decembri 2016 viac ako štvrtinu pasív bankového sektora.

Štvrtý trend začal v polovici roka 2016, a je ním relatívne zrýchlenie rastu úverov v porovnaní s rastom vkladov, pričom sa týka najmä podnikového sektora. Ukazovateľ úvery ku vkladom dosiahol v štvrtom štvrtroku nové historické maximum (94,5 % bez započítanie pozitívneho vplyvu HZL), čím pokračuje znižovanie sebestačnosti slovenského bankového sektora v oblasti likvidity.

1.3 Koncentrácia

Miera rizika koncentrácie nezaznamenala v priebehu prvého štvrtroka 2017 výraznejšie zmeny. Viaceré ukazovatele pokračujú vo svojom doterajšom vývoji, ktorý poukazuje na postupné zmierňovanie niektorých aspektov tohto rizika. Ide o pokles podielu zlyhaných úverov vo väčšine segmentov podnikového sektora, ako aj pokračujúce znižovanie podielu slovenských štátnych dlhopisov aj expozície voči cyperským subjektom.

Nadalej však zostávajú vysoké viaceré štrukturálne charakteristiky koncentrácie bankových aktív, a to aj z pohľadu medzinárodného porovnania. Ide najmä o výraznú orientáciu na

financovanie domácej ekonomiky, predovšetkým poskytovanie retailových úverov. Podiel týchto úverov v bilancii bánk, ako aj podiel úrokových príjmov na celkových hrubých príjmoch bankového sektora, je jedným z najvyšších v rámci SSM. Uvedená koncentrácia obchodných aktivít bánk sa však v prostredí nízkych úrokových sadzieb dostáva pod rastúci tlak v dôsledku klesajúcich úrokových sadzieb.

1.4 Morálny hazard

Počas štvrtého štvrťroka 2016 vo všeobecnosti nenastala výraznejšia odchýlka sledovaných ukazovateľov od ich hodnoty v predchádzajúcich štvrťrokoch. Koncentrácia celkových čistých aktív mierne stúpila aj v tomto štvrťroku a momentálne dosahuje historicky maximálne hodnoty. Podiel domácich štátnych dlhopisov vlastnených bankami ani koncentrácia držby týchto dlhopisov v rámci bankového sektora sa výrazne nezmenili. Vysoký stupeň koncentrácie pasív v rámci finančného systému sa aj v tomto štvrťroku nepatrne znížil, naďalej je však blízko historických maxim. Z dôvodu nárastu medzibankových aktív v jednej banke stúpila pomerne výrazne koncentrácia v prípade objemu celkových aktív v rámci finančného systému.

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

Nakoľko banky uhradili príspevok do Fondu ochrany vkladov za rok 2016 už v prvom polroku 2016, nedošlo vo štvrtom štvrťroku 2016 k žiadnej zmene objemu prostriedkov v tomto fonde. Pokrytie krytých vkladov prostriedkami fondu tak k záveru minulého roka bolo na úrovni 0,6 %.

Objem prostriedkov odvedených do Jednotného rezolučného fondu za účelom riešenia krízových situácií predstavoval v roku 2016 takmer 22 mil. €.

Do konca roka 2016 odvedli na účet Štátnych finančných aktív finančné spoločnosti v podobe osobitného odvodu vybraných finančných spoločností kumulatívne vyše 715 mil. €. Aktuálne je sadzba osobitného odvodu na úrovni 0,2 % a ostane na nej až do roku 2020⁵.

---

⁵ Na základe novely zákona č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií.

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Vývoj Domestic credit-to-GDP_{trend} gapu (Graf 2) a Proticyklického smerovníka (Graf 3), ako vývoj ukazovateľov nadmerného rastu úverov a finančnej páky (tabuľka v Prílohe A) potvrdil dôvody nenulovej výšky proticyklického kapitálového vankúša. Na základe rozhodnutia Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 25.4.2017 ostáva miera proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0,5 % s účinnosťou od 1.8.2017⁶.

2.2 Aktuálne platné nastavenie nástrojov zo strany NBS

Dňa 26.7.2016 schválila Banková rada NBS zvýšenie miery proticyklického kapitálového vankúša na 0,50 % s účinnosťou od 1.8.2017.

Dňa 13.12.2016 Banková rada NBS schválila opatrenie, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie (opatrenie NBS č. 10/2016), ktoré bolo do veľkej miery implementáciou častí odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014, týkajúcich sa trhu úverov na bývanie. V porovnaní s pôvodným odporúčaním boli vykonané určité zmeny týkajúce sa minimálnej finančnej rezervy dlžníka alebo dodatočných limitov na pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia.⁷

Dňa 31.1.2017 Banková rada Národnej banky Slovenska schválila zmenu odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Z Odporúčania č. 1/2014 boli vypustené tie časti, ktoré sa stali súčasťou opatrenia NBS č. 10/2016 alebo príslušných zákonov⁸.

V súlade s rozhodnutím NBS č. 18/2016 z 24. mája 2016 musia identifikované banky od 1. januára 2017 udržiavať vankúš pre O-SII na úrovni 1 až 2 % rizikových expozícií. Ďalej, v súlade s rozhodnutím NBS č. 19/2016 z 24. mája 2016 musia identifikované banky od 1. januára 2017 udržiavať vankúš na krytie systémového rizika na úrovni 1 % rizikových expozícií na základe domácich expozícií. To znamená, že všetky banky so sídlom na Slovensku, ktoré boli identifikované ako lokálne systémovo významné, udržiujú celkový vankúš z dôvodu systémovej významnosti na úrovni maximálne 2 % rizikových expozícií. Ďalšie aktuálne platné nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni pokrývajúce najmä oblasť kapitálových požiadaviek zobrazuje Tabuľka 1.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Pripravované legislatívne zmeny v oblasti spotrebných úverov

Aktuálne sa pripravuje transformácia zmeneného odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov do sekundárnej legislatívy, vrátane ich čiastočnej rekalibrácie. Dôležitým prínosom takejto zmeny bude rozšírenie regulačného rámca aj na iné subjekty než sú banky. Legislatíva v tejto oblasti tak prinesie väčšiu

⁶<http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/rozhodnutia>

⁷http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/OPAT10-2016.pdf

⁸http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_UplneZneniaZakonov/Z0902016.pdf

http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_UplneZneniaZakonov/Z1292010.pdf

istotu všetkým bankovým aj nebankovým inštitúciám ohľadom rovnakých podmienok podnikania v oblasti retailových úverov.

Očakávaný vývoj miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrťroku

Všetky hlavné indikátory pre proticyklický kapitálový vankúš potvrdzujú dôvody pre jeho zvýšenie. V prípade, že sa vývoj na trhu úverov potvrdí, Banková rada NBS zváži zvýšenie miery proticyklického vankúša v nasledujúcom štvrťroku.

2.4 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrťroku

K 25. aprílu 2017 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni vo vzťahu k slovenskému bankovému sektoru.

Tabuľka 1 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	2. štvrťrok 2016	3. štvrťrok 2016	4. štvrťrok 2016	1. štvrťrok 2017	2. štvrťrok 2017	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR						
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na úroveň 0,5 %, účinné od 1.8.2017
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách) ¹	1 %	1 %	1 %	1 % až 2 %	1 % až 2 %	
Vankúš na krytie systémového rizika (§ 33e zákona o bankách) ²				1 %	1 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: NBS.

¹ Vankúš pre O-SII je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Poštovú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

² Vankúš na krytie systémového rizika je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

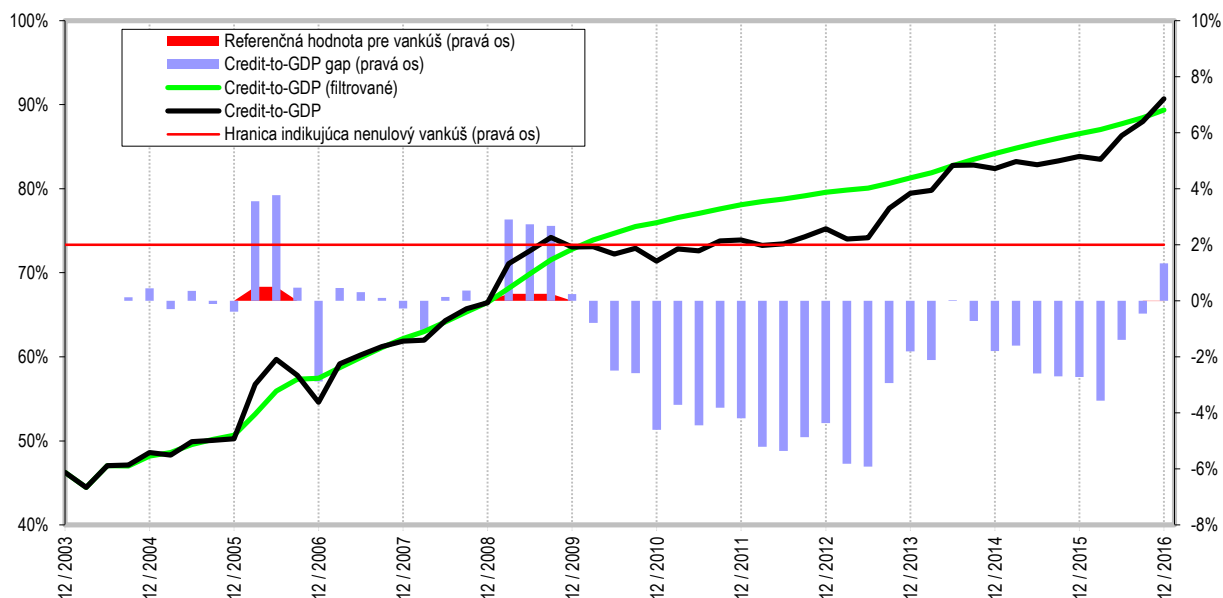
Makroprudenciálny nástroj	2. štvrťrok 2016	3. štvrťrok 2016	4. štvrťrok 2016	1. štvrťrok 2017	2. štvrťrok 2017	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre zahraničie						
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Českú republiku (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0,5 %	0,5 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33j zákona o bankách)	1 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	2 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33j zákona o bankách)	1 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	Zvýšenie na 2 % od 31. decembra 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Island (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	Zvýšenie na 1,25 % od 1. novembra 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Hongkong (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0,625 %	0,625 %	0,625 %	1,25 %	1,25 %	Zvýšenie na 1,875 % od 1. januára 2018 a na 2,5 % od 1. januára 2019
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre Estónsko (§ 33f zákona o bankách)	0 %	0 %	1 %	1 %	1 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	Írsko, Chorvátsko, Malta, Slovinsko: prísnejšie podmienky na aplikáciu váhy 35 %
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie – Švédsko a Rumunsko (čl. 124 nariadenia CRR)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Rumunsko: prísnejšie podmienky na aplikáciu váhy 50 %
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Spojené kráľovstvo: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50 %
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - Nórsko (č. 164 nariadenia CRR)	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: ESRB.

Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš

Graf 1 Štandardizovaný credit-to-GDP gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

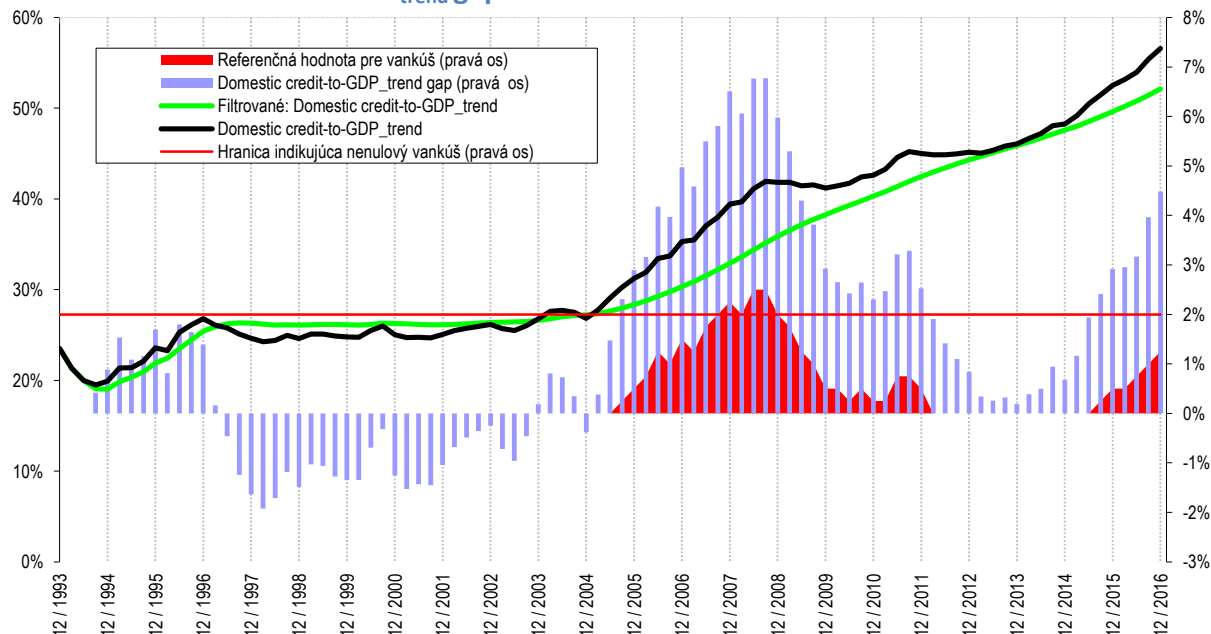
Poznámky:

Štandardizovaný credit-to-GDP gap vychádza z celkového dlhu nefinančných podnikov a domácností.

Štandardizovaný credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B1.

Hranica indikujúca nenulový proticyklický kapitálový vankúš a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 2 Domestic credit-to-GDP trend gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

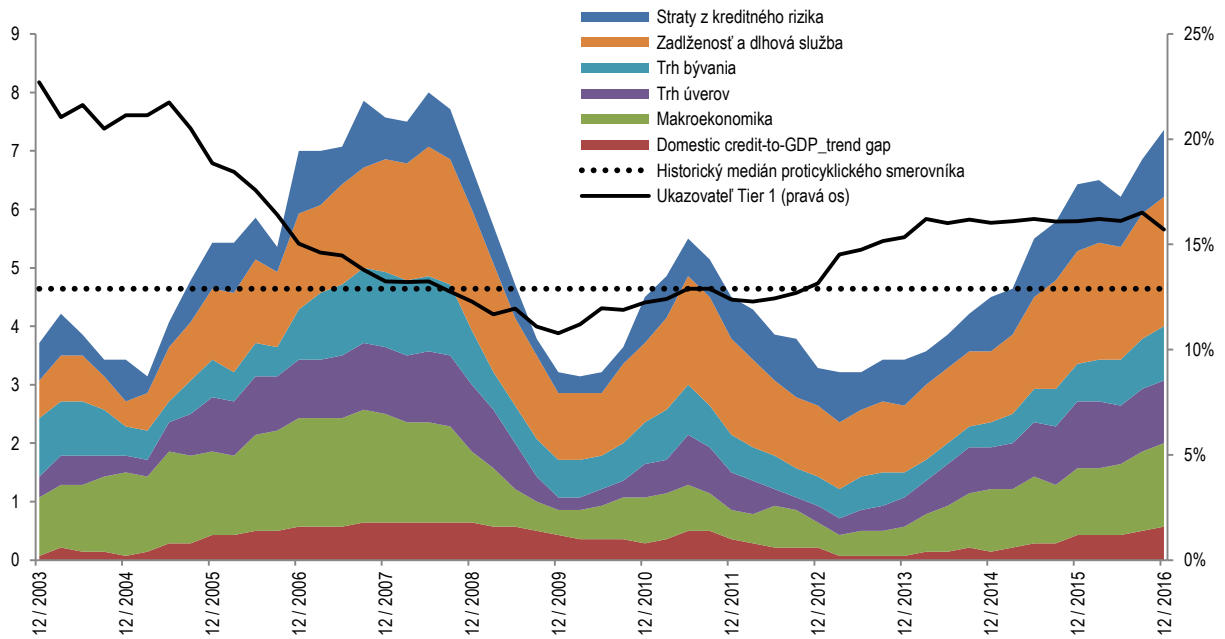
Poznámky:

Domestic credit-to-GDP gap vychádza z úverov podnikom a domácnostiam poskytnutých domácim bankovým sektorom.

Domestic credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B2.

Hranica indikujúca nenulový proticyklický kapitálový vankúš a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 3 Proticyklický smerovník

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

Poznámka: Ukazovateľ je vypočítaný v súlade s § 33g, odsek 1c, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časti C a D.

Tabuľka 3 Referenčné hodnoty pre proticyklický kapitálový vankúš

Východisko referenčnej hodnoty	Referenčná hodnota k 31.12.2016
Podľa štandardizovaného Credit-to-GDP gap	0 %
Podľa Domestic credit-to-GDP _{trend} gap	1,25 %
Podľa Credit-to-GDP _{trend} gap	1,75 %
Podľa Proticyklického smerovníka	2,00 %

Zdroj: NBS.

Poznámka: Indikátor Credit-to-GDP_{trend} gap pokrýva všetky dlhy podnikov a domácností, objem dlhov podnikov získaných zo zahraničia v období 1993 – 2003 je odhadnutý pomocou úverov podnikom od domácich bánk.

Tabuľka je zostavená na základe povinnosti vyplývajúcej z § 33g, odsek 2, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, príloha, časť II.